

جذابیت زمین هنوز از سکه و دلار بیشتر است

صفحه ۱۶

www.farhikhtegan.ir | Tue | 9 Apr 2024 | vol.15 | No. 4110 | 16 Pages

۱۴ و ۱۳۰۱۲

اسماعیلی در گفت‌وگو با اکبر نبوی در مجله تصویری «قاف» از ۳۰ ماه حضور در وزارت ارشاد می‌گوید

وظیفه من تأمین زیرساخت و رفع محدودیت است

مسئولیت انتخاب دبیر جشنواره فجر را می‌پذیرم
فیلمنامه تک‌تک آثار تولیدی فارابی را خوانده‌ام

به بهانه کندهای تازه اپن‌ترنت، «فرهیختگان» بهانه‌های قطعی در سال قبل را بازخوانی می‌کند

امسال دلیل جدید برای قطع اینترنت داشته‌باشید

ماجرای استفاده از چند لفظ غیردقیق با عذرخواهی پایان یافت

اخلاق عملی در حسینی‌همدانی‌ها

اعضای افراطی ائتلاف دولتی رژیم صهیونیستی نخست‌وزیر را به دلیل عقب‌نشینی از غزه به برکناری تهدید کردند

گروگان طرح هزاران قفل

آن هم به تصمیمی بازی می‌گردد که اسرائیل نه در مورد جنگ، بلکه در مورد امداد رسانی گرفته است. حتی آن دسته از متحدانی که مانند بایدن قبول کرده‌اند جنگ اسرائیل علیه حماس را به هر قیمتی تحمل کنند، نمی‌توانند هر گونه منطقی یا توجیهی را که ال‌گویی از محدودیت‌ها و مواضع را نه بر حماس، بلکه بر فلسطینیان عادی آسیب وارد می‌کند، مورد پذیرش قرار دهند. عصبانیت از کمبود دارو و غذا و همدارها در رابطه با قطعی قابل پیگیری، پس از کشتار روز دوشنبه به نقطه اوج خود رسید. بعد از اقدام بایدن، نتانیاهو وعده تغییر داده و قول داد که گذرگاه‌های جدید کمک به غزه را باز کند، این در حالی بود که در ماه گذشته وعده سرزیر شدن سیل کمک‌ها از سوی اسرائیل داده شد، اگر چه در عمل چنین وعده‌ای تحقق نیافت. «اکنون نتیجه این است؛ اسرائیلی که بینامدانش آرزوی داشتن چراغی برای ملت‌ها باشد، امروز به مانند بیمار جذامی در میان ملل ایستاده است.»

۵. فریب افکار عمومی در اسرائیل
بسیاری از اسرائیلی‌ها به سختی از این تغییر ایجاد شده در برابر جهانی نسبت به اسرائیل آگاهی دارند؛ رسانه‌های اسرائیلی جنگی را که بقیه جهان می‌بینند و نسبت به آن ابراز تاسف می‌کنند، به نمایش در نمی‌آورند. آنها در عوض روی مسائل دیگری فریز شده‌اند؛ تهدید احتمالی جهان تهران و مخاطراتی که پس از تیزور دو ژورنال ایرانی توسط اسرائیل هر لحظه ممکن است به وقوع بپیوندد، عوامل ریشه‌ای این منازعه انجام دهند، بازهم وظیفه آنها فراتر رفتن از آن خشم تهدیدی که از جانب زرادش‌های حربه‌دار در میزهای شمالی وجود دارد و تاکامی در بازگرداندن گروگان‌ها به خانه که فعلا در کانون اعتراضات فراینده به نتانیاهو قرار دارد. مردم اسرائیل همچنان گرفتار ترومای ۷ اکتبر و وحشت آن روز بوده و مرگبارترین روز تاریخ اسرائیل را بارها و بارها تکرار می‌کنند.

۶. سقوط اسرائیل در تله حماس
جانان فریدلند مقاله‌نویس گاردین بخش پایانی تحلیل خود را به بافتن پاسخی برای پرسش مهم اول یعنی چه کسی پیروز میدان جنگ ۶ ماهه است، اختصاص می‌دهد. اگر چه به نظر می‌رسد به دقت جانب احتیاط را رعایت می‌کند تا مبادا در فضای به شدت دو قطبی غرب و به خصوص انگلستان، به جانبداری از حماس یا تقویت مواضع آن متهم شود؛ من مردم اسرائیل را به خاطر این نوع نگرش شان مقصر نمی‌دانم، اما رهبران اسرائیل را سرزنش می‌کنم. حتی اگر آنها نمی‌خواستند هیچ اقدامی برای رسیدگی به عوامل ریشه‌ای این منازعه انجام دهند، بازهم وظیفه آنها فراتر رفتن از آن خشم و وحشت است؛ آیا اینکه در میان آن هراس، تفکری توأم با آرامش و استراتژیک داشته باشند، اینکه در آن لحظه درک کنند که جنگ آنها با حماس بوده است نه کل مردم غزه. در عوض آنها باید نرفت را در قلب یک نسل جدید کاشته‌اند و درصحن حال تنهایی کشوری را باعث شده‌اند که خود نمی‌تواند صرفاً از پس کارها برآید. بنابراین باید گفت نه هیچ یوزده‌ه‌ه‌ه در این جنگ هولناک وجود ندارد. اما حماس می‌تواند از یک لیخند رضایت‌مندی شورشانه لذت ببرد؛ دام مرگباری گسترده و بینامی‌ها نتانیاهو اسرائیل را مستقیماً به جانب آن هدایت کرد.

تمامی اظهارات نتانیاهو در مورد شکست کامل حماس، آنها همچنان پارچا هستند. بسیاری از رهبران کلبی‌اش هنوز زنده‌اند و در غزه حضور دارند. ملیشیتان [افسر ارشد سابق اطلاعات اسرائیل] به من گفت که حماس هنوز هم بازیگر برجسته در غزه محسوب می‌شود و هیچ چشم‌انداز واقع‌بینانه‌ای وجود ندارد که هر یک از گزینه‌های مطرح شده بتواند جای آن را بگیرد. با توجه به نظر سنجی «خلیل شکاک»، یک نظرسنجی کهنه‌کار فلسطینی، علی‌رغم آنچه مردم غزه متحمل شده‌اند، میزان تأیید آنها از نقش حماس در جنگ به ۷۰ درصد رسیده است. در این میان نکته مهم این است که ۶ ماه بعد از ۷ اکتبر، منبع اصلی رضایت درونی حماس به آنچه برای خودش رخ داده ارتباط پیدا نمی‌کند، بلکه به دلیل آن چیزی است که بر سر دشمن مهلکش یعنی اسرائیل آمده است. بالاخص پس از حمله ۷ اکتبر این کشور از همدردی گسترده «البته نه جهانی» به‌ویژه از جانب کشورهای غربی برخوردار شد. جو بایدن بافلاصله به تأویز رفت تا با سرگروگان همراهی کرده و در کنار رهبران اسرائیل بایستد. اما به شرایط فعلی نگاه کنید. اسرائیل هرگز منورتری از این نبوده است. رئیس‌جمهور ایالات متحده که برای دهه‌های متعددی متحد واقعی اسرائیل محسوب می‌شود، به قدری از کشتار امدادگران توسط اسرائیل خشمگین است که در شب پنجشنبه یک اولنیماتوم بی‌پرده به این کشور داده کاری را که من می‌گویم انجام دهید و گزینه هیچ سلاحی وجود نخواهد داشت. این دیگر یک تهدید تر خالی نیست، سایر متحدان غربی قبلاً عرضه تسلیحات را قطع کرده یا در حال بررسی قطع آن هستند. این دولت‌ها در حال واکنش به احساسات جهانی هستند که دیگر قادر به نادیده گرفتن آن نیستند. محکومیت اسرائیل دیگر تنها به منتقدان همیشگی آن ختم نمی‌شود بلکه اکنون دوستان را هم شامل می‌شود.

۴. اسرائیل کجای مسیر اشتباه رفته است؟
برخی در اسرائیل امیدوارند که خشم کنونی به‌طور محدود بر حاد و وحشتناک روز دوشنبه [حمله به امدادگران آتش‌زخانه جهانی] متمرکز شود. اما این به هیچ وجه درست نیست؛ رفتاری که منجر به مرگ آن هفت نفر [امدادگران] شد صرفاً از آن جهت اهمیت ندارد که همه قربانیان فلسطینی نبودند. همان‌طور که آموس هارل تحلیلگر دفاعی برجسته این هفته در روزنامه هال‌تس نوشت کشتار امدادگران آتش‌زخانه جهانی نشانه‌ای از یک بی‌احتیاطی گسترده‌تر در نیروهای دفاعی اسرائیل است، یک بی‌احتیاطی یا بدتر از آن موزی از تیراندازی در نزدیکی غیرنظامیان و یک مشکل جدی انضباطی که منجر به نقض بسیاری از قوانین بین‌المللی شده است. شش ماه است که اسرائیل از جهان درخواست درک شرایطش را داشته و سعی می‌کند که توضیح دهد با دشمنی استثنایی روبه‌رو است؛ دشمنی که در زیر زمین و در میان وزیر یک جمعیت غیرنظامی پنهان شده و از شلیک راکت از مساجد، بیمارستان‌ها و مدارس حذر ندارد. بر مبنای همین استللاها بود که دولت‌های خارجی صبر نازدی بر اسرائیل نشان دادند. اما اکنون به‌نظر می‌رسد این صبر تمام شده و گویا دلیل اصلی

شده بین‌دازیم. با کشته‌ها آغاز می‌کنیم؛ ۱۲۰۰ نفر اسرائیلی در آن روز کشته شدند و حدود ۳۳۰۰ فلسطینی که ۱۸۲ روز پس از آن کشته شدند. برخی نسبت به آمار ارائه شده از جانب وزارت بهداشت تحت کنترل حماس تردید دارند، درحالی‌که برخی دیگر گمان می‌کنند که این ارقام دست‌کم گرفته شده و از آن هراس دارند که هزاران فلسطینی کشته شده در زیر آوارها باقی مانده باشند. بعد از این افراد، اکنون کسانی را حساب کنید که در اسرائیل بودند و نه فلسطینی، بلکه خارجیانی بودند که برای کمک آمده بودند و تاوان مهربانی خود را پرداختند. مانند ۶ امدادگر آتش‌زخانه جهانی که در سه حمله جداگانه توسط هوپسامای بدون سرزنش اسرائیلی کشته شدند. اما آمار درها و زنی‌ها تنها به مرگ‌گان ختم نمی‌شود. این باید شامل درد و رنج فلسطینی معطل و بیم و ۱۳۴ اسرائیلی و دیگری باشد که ۶ ماه گذشته را در شرایط گریگان بودن سپری کرده‌اند، درحالی‌که تصور می‌شود بسیاری از این گریگان‌ها در زیر زمین زندانی بوده و برخی مورد شکنجه و آزار قرار گرفته‌اند. محاسبه تمامی این درد و رنج‌ها می‌تواند یک عمر به درازا بکشد و البته بازهم کافی نخواهد بود؛ چراکه حساسی از این ۶ ماه گذشته‌تر از این هم باشد. تأثیر جنگ ۶ روز اعراب و اسرائیل (۱۹۶۷) تا به امروز احساس می‌شود و در واقع سرزمین‌هایی را که تحت اشغال باقی مانده‌اند مشخص می‌کند. حال باید دید که عواقب ماندگار این جنگ ۶ ماهه چه می‌تواند باشد؟ و در نهایت چه کسی ضعیف‌تر و چه کسی قوی‌تر خواهد شد؟

۲. ناکامی‌های حماس در نگاه اولیه
در نگاه اول ممکن است تصور کنید که حماس از دستاوردهای تلاش‌های مرگبار خود در ۷ اکتبر ناامید شده است. یکی از رهبران سابق غزه فاش کرد که رهبران حماس اقتدر متقاعد به شکست اسرائیل شده بودند که برای روز بعد از فتح شروع به تقسیم اسرائیل به کانتون‌ها کرده‌اند. [ادعایی که تاکنون از سوی هیچ‌یک از مقامات اشد حماس تأیید نشده است] اما اتفاقات آن‌طور که آنها می‌خواستند پیش نرفت. در عوض حمله حماس به جنوب اسرائیل آتش جهنم را بر مردم غزه فرو ریخت و واکنشی از سوی اسرائیل را در پی داشت که در دوردست‌های بقیه رآواره کرده است. این مقیاس از ویرانی بی‌جهت، افراد متعصب در راس حماس را با مشکلی مواجه نمی‌کند. مرگ دیگران فداکاری است که آنها مایل به انجام آن هستند. اما به گفته «مایکل ملیشیتان»؛ افسر ارشد سابق اطلاعاتی و کارشناس برجسته اسرائیل در زمینه حماس، آنها از تلفات خود ابراز تاسف خواهند کرد. تخمین زده می‌شود که ۱۰۰۰۰ مرد یعنی بیش از یک‌سوم نیروی رزمی این سازمان، به همراه سه فرمانده گروان و هفت نفر از اعضای دفتر سیاسی کشته شده‌اند. علاوه بر این حماس تقریباً تمامی زرادخانه‌های موشکی خود را از دست داده یا مصرف کرده است. در عین حال بزرگ‌ترین ناامیدیش این است که نتوانسته زمینه‌گسترده منطقه‌ای علیه اسرائیل را که آرزویند آن بود، فراهم کند.

۳. انزوا اسرائیل؛ سند پیروزی حماس
با این حال حماس به هیچ وجه خود را بازنده جنگ ۶ ماهه نمی‌داند. با وجود

۷ نکته از دیدار رمضان ۱۴۰۳ رهبرانقلاب با دانشجویان پای درس جامع‌نگری در خانه پدری

۱. اگر بخوایم یک نخب تحلیلی برای تحلیل محتوای جلسه پرسش و پاسخ با رهبرانقلاب و البته عمیق ۲۷ رمضان ۱۴۰۳ در نظر بگیریم، آن نکته همه‌جانبه دیدن موضوعات مختلف در رسیدن به تحلیل درست است. برای یک تحلیل دقیق سه‌مرحله را برشمردند: اول توصیف، دوم تبیین و سوم تجویز. طبیعتاً هر قدر در مرحله توصیف یک پدیده بتوان جامع‌تر و دقیق‌تر همه جوانب را دید و به‌جای نگاه میکروسکوپی نگاه ماکروسکوپی داشت در تحلیل می‌توان دقیق‌تر عمل کرد. این نگاه هم در تحلیل وضع کنونی، هم در تحلیل دستاوردهای انقلاب اسلامی و هم در تحلیل دقیق گفتمانی آن مثل عدالت، آزادی و... موضوعیت دارد.

۲. ترک نکردن نگاه تاریخی به رویدادها و غرق نشدن در اکنون‌زدگی شاخص دوم تحلیل دقیق است. در توصیف وضع موجود دیدن فرآیندها و مبدا و معاد مهم است، یعنی باید بدانیم از چه وضعی آمده‌ایم و آرمان‌ها چه بوده‌است. با داشتن نگاه تاریخی است که می‌توان بین امر آرمانی و امر واقعی جمع زد. داشتن چنین نگاهی می‌تواند سوره‌های انتقادی فهم از وضع موجود را دقیق‌تر و موثر کند.

۳. همانجایی‌را که هستی‌مدار قرار دهید. این گزاره علاوه بر آنکه پشتوانه دینی محکمی دارد، روی دانشگاه با کاربست نظریه دورحله‌ای می‌تواند منشأ اثر مهم اجتماعی در کل جامعه باشد. اثر بخشی روی نخبگان و ساخت گفتمان، ساخت تحلیلی جامعه‌راه تغییر می‌دهد.

۴. خودانتقادی درس مهمی بود که رهبر انقلاب به همه ما یادآوری کردند. نقد یک‌سویه در عصر دوسویه شدن ارتباطات و روابط انسانی فهمی از شجاعتی است. نقد یک حق است و نقد پذیر بودن یک تکلیف. این دو مکمل همدیگرند و به‌طور متناوب هم‌رازی‌تولید می‌کنند. تعطیل کردن یکی به همان اندازه دیگری را هم از موضوعیت می‌اندازد. دعوت به خودانتقادی در خانه پدری مطمئناً خاطر هیچ دانشجوی انقلابی‌ای را مکرر نمی‌کند.

۵. بی‌افق بودن سبب روزمرگی و فرسایش آرمان‌ها می‌شود. تبیین دو آرمان اداره کشور به شیوه اسلامی و ارائه یک‌پاکی به مردم جهان برای اداره خوب یک کشور، افق‌گشایی برای جریان دانشجویی و در نگاه کلان‌تر برای هسته پیشران حرکت کشور است که فرق در روزمرگی‌ها نشوند. افق داشتن از یک سو هم جلوی انفعال را می‌گیرد و هم جلوی تند شدن را.

۶. لازمه حرکت مؤثر در دانشگاه غیر از داشتن افق و تمرکز روی دانشگاه بالا بردن توان کنشگری است. بهینه‌کردن این توان با داشتن نظریه و ایده، بالا بردن توان اجتماعی و بدنه‌تشکیلاتی و عمق دادن به مبانی معرفتی است. بدون عمق معرفتی طبیعتاً نه ایده‌های شکل می‌گیرد و نه توان اجتماعی‌ای اگر وجود داشته باشد. نداشتن عمق معرفتی و کنشگری صرف منجر به انحراف می‌شود و نداشتن کنش مؤثر با بدنه اجتماعی خوب هم منتج به انفعال خواهد شد.

۷. عدالت به‌عنوان یک آرمان اصلی در انقلاب اسلامی پیشروتر از هر زمان دیگری پیگیری می‌شود اما باید درخصوص مفهوم عدالت و مختصات آن بحثی جدی کرد. عدالت‌خواهی با اخلاق‌مداری متفاوتی ندارد. مرز بین عدالت‌خواه بودن و آبروبری مشخص است. آن کسی که برای پیشبرد یک هدف سیاسی موضوع عدالت را در یک کنش غیراخلاقی فروکاست می‌کند، مهم‌ترین ضربه را به عدالت می‌زند.

انا لله و انا الیه راجعون

جناب آقای محمد مهدی رحمتی، مدیرعامل خیرگزاری مهر

با نهایت تأسف و تأثر مصیبت وارده را به جنابعالی و خانواده محترم تسلیت عرض نموده و از درگاه خداوند متعال برای آن مرحوم رحمت واسعه الهی و برای شما و سایر بازماندگان صبر جمیل و اجر جزیل مسألت دارم.

محمدعلی مقدسیان
مدیرعامل خیرگزاری آنا

انا لله و انا الیه راجعون

جناب آقای محمد مهدی رحمتی، مدیرعامل خیرگزاری مهر

درگذشت پدر گرامی‌تان را تسلیت گفته، برای آن مرحوم، رحمت و غفران الهی و برای شما و بازماندگان صبر و شکیبایی خواستاریم.

روزنامه فرهیختگان

انا لله و انا الیه راجعون

جناب آقای محمد مهدی رحمتی، مدیرعامل خیرگزاری مهر

با نهایت تأسف و تأثر درگذشت پدر گرامی‌تان را خدست جنابعالی و خانواده محترم تسلیت عرض می‌نمایم و از درگاه خداوند متعال برای آن مرحوم غفران و رحمت واسعه الهی و برای شما و بازماندگان محترم صبر و اجر مسألت دارم.

حمیدرضا مقدم‌فر

انا لله و انا الیه راجعون

جناب آقای محمد مهدی رحمتی، مدیرعامل خیرگزاری مهر

درگذشت پدر گرامی‌تان را به جنابعالی و خانواده محترم تسلیت عرض نموده و از درگاه خداوند متعال برای آن مرحوم رحمت واسعه الهی و برای شما و سایر بازماندگان صبر جمیل و اجر جزیل مسألت دارم.

عنايت‌الله ملكی تبار
رئیس مرکز حوزه ریاست و روابط عمومی دانشگاه آزاد